

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการวิจัยและสรุปผล ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. การอภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรทดลองใช้หลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้
 - 2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
 - 2.2 ศึกษาทักษะปฏิบัติการทำกล้วยฉาบเก๋ารส
 - 2.3 ศึกษาเจตคติที่มีต่อหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตบ่อกรู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 14 โรงเรียน รวมนักเรียน 202 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดบ่อกรู “ครูประชาสรรค์” จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

2. ระยะเวลาในการทดลองใช้หลักสูตร

การทดลองใช้หลักสูตรในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ใช้ระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

- 3.1 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร
- 3.2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร
- 3.3 หลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู
- 3.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.5 แบบประเมินทักษะปฏิบัติการทำกล้วยฉาบเก๋ารส
- 3.6 แบบประเมินเจตคติต่อหลักสูตร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และศึกษาความรู้เกี่ยวกับการทำกล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู จากเอกสารและผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แล้วนำเสนอแบบบรรยายความ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ โดยตอนที่ 1 ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (percentage) ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แล้วนำเสนอแบบบรรยายความ

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลการสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามมาวิเคราะห์ โดยตอนที่ 1 ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (percentage) ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แล้วนำเสนอแบบบรรยายความ

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การทำกลัวยฉาบแก้ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน แล้วนำผลการทดสอบมาหาค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test) แบบ dependent

4.5 วิเคราะห์ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติการทำกลัวยฉาบแก้ารส ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินทักษะที่ผ่านการประเมินแบบตรวจสอบรายการ มาวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4.6 วิเคราะห์ผลการศึกษาเจตคติต่อหลักสูตร เรื่อง กลัวยฉาบแก้ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำผลที่ได้จากการสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย(mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยที่ได้นำเสนอปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กลัวยฉาบแก้ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
พบว่า

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กลัวยฉาบแก้ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบด้วย เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกลัวยฉาบแก้ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กลัวยฉาบแก้ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

1.1.1 การศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี พบว่า หลักสูตรมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

1.1.2 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการพัฒนาหลักสูตรขึ้นจากสภาพปัญหาของท้องถิ่น และตรงตาม ความต้องการ ความเหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ยังสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นแนวทางสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นการสร้างวิถี การเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่เข้มแข็ง โดยผู้เรียนสามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆ และมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ชีวิตของผู้เรียนตามสภาพชีวิตจริง ของตนเอง ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษาและใน การพัฒนาหลักสูตรส่วนใหญ่มีการพัฒนาหลักสูตรเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร และ 4) การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร

1.1.3 ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับกล้วยฉาบเก๋าสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู จากเอกสาร และสอบถามจากภูมิปัญญาชาวบ้านบ่อกรู พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรตำบลบ่อกรูได้ นำผลิตภัณฑ์จากกล้วยมาเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งมีแนวคิดในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากกล้วยให้มีความหลากหลายโดยนำกล้วยมาทำเป็นกล้วยฉาบเก๋าส ได้แก่ 1) กล้วยฉาบรสเค็ม 2) กล้วยฉาบรสหวานน้ำตาลทราย 3) กล้วยฉาบรสหวานเคลือบเนย 4) กล้วยฉาบรสหวานโอวัลติน 5) กล้วยฉาบรสสหาร่าย 6) กล้วยฉาบรสทรงเครื่อง 7) กล้วย ฉาบรสกระเทียมพริกไทย 8) กล้วยฉาบรสบาร์บีคิว 9) กล้วยฉาบรสป้าป๊า

1.1.4 การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋าส จากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู จากผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า มีความต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋าสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู ขึ้นเพราะเป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับภูมิปัญญาของชุมชนบ้านบ่อกรู ที่มีการทำกล้วยฉาบหลากหลายรสชาติ เพื่อบริโภคและจำหน่าย ซึ่งในการนี้เพื่อให้เด็กในชุมชนได้เรียนรู้ และสืบทอดภูมิปัญญาของท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เป็นการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไป ประกอบอาชีพได้ในอนาคต และเป็นการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนได้เกิดความรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน อีกทั้งยังเป็นสร้างความรัก ความสามัคคี ของคนในชุมชน ส่วนเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ใช้รูปแบบการสาธิตโดยวิทยากร การฝึก ปฏิบัติจริง ส่วนวิธีการวัดผลประเมินผล ให้ใช้ทั้งการทดสอบความรู้ ทดสอบทักษะการปฏิบัติ และ ประเมินเจตคติต่อการเรียน

1.2 การพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋าสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับกล้วย และวัสดุและอุปกรณ์การทำกล้วยฉาบ 2) วิธีทำ

กล้วยฉาบ 3) กล้วยฉาบรสเค็มรสหวานน้ำตาลทราย และรสหวานเคลือบเนย 4) กล้วยฉาบรสหวานโอวัลติน รสชาห์ร่าย และรสทรงเครื่อง 5) กล้วยฉาบรสกระเทียมพริกไทย รสบาร์บีคิว และรสป้าป๊า และ 6) การคิดราคาต้นทุน กำหนดราคาขาย ส่วนการประเมินหลักสูตร พบว่าหลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีความสอดคล้องและเหมาะสม

1.3 การทดลองใช้หลักสูตรเรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรุ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนโรงเรียนวัดบ่อกรุ “คุรุประชาสรรค์” จำนวน 30 คน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมในการเรียน และการปฏิบัติงานของนักเรียน พบว่า นักเรียนให้สนใจ และให้ความร่วมมือในการเรียนดี และสามารถทำกล้วยฉาบรสต่างๆ ได้ดี

2. ผลการใช้หลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรุ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

พบว่า

2.1 นักเรียนมีสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรุ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการทำกล้วยฉาบเก๋ารส อยู่ในระดับดี

2.3 นักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรุ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผลพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรุ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) หลักสูตรกล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรุ ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของท้องถิ่น และตรงตามความต้องการ เหมาะสมกับผู้เรียน 2) หลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรุ มีความสอดคล้องและเหมาะสม และจากการสังเกตพฤติกรรมในการเรียน และการปฏิบัติงานของนักเรียน ตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น พบว่า นักเรียนให้สนใจ และให้ความร่วมมือในการเรียนดี และสามารถทำกล้วยฉาบรสต่างๆ ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข (2548, หน้า 56) หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะ คือ 1) หลักสูตรควรมีความคล่องตัว สามารถปรับปรุงและยืดหยุ่นให้เหมาะกับภาพการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี 2) หลักสูตรควรเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ 3) หลักสูตรควรได้รับการจัดทำ หรือพัฒนาจากคณะบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครู ผู้ปกครอง

นักวิชาการ นักพัฒนาหลักสูตร และผู้บริหารได้มีส่วนร่วมและรับรู้ในการจัดทำหลักสูตร

4) หลักสูตรจะต้องจัดให้ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาแห่งชาติ 5) หลักสูตรควรมีกิจกรรม กระบวนการ และเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์ เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน 6) หลักสูตรควรบอกแนวทาง ด้านสื่อการสอน การใช้สื่อ การวัด และประเมินผลไว้อย่างชัดเจน 7) หลักสูตรควรมีลักษณะที่สนองความต้องการ และความสนใจ ทั้งของนักเรียนและสังคม 8) หลักสูตรควรส่งเสริมความเจริญงอกงามในตัวผู้เรียน ทุกด้าน รวมทั้งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 9) หลักสูตรควรชี้แนะแนวทางกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติ ได้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ ที่อยู่รอบตัว 10) หลักสูตรควรจัดทำมาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ อย่างรอบคอบ เช่น ข้อมูลทางด้าน ปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น 11) เป็นหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหา และกิจกรรมต้องเหมาะสมกับธรรมชาติ และความต้องการของผู้เรียน 12) เนื้อหาและประสบการณ์ต้องสอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตของผู้เรียน ประสบการณ์ต้องเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ หทัยรัตน์ เสาร์เรือน (2549, หน้า 52-53) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การแปรรูปอาหารจากเห็ดนางฟ้า สำหรับกลุ่มสนใจ จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตร ฝึกอบรม เรื่อง การแปรรูปอาหารจากเห็ดนางฟ้า สำหรับกลุ่มสนใจ จังหวัดชัยนาท ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และนอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพ มะลิเสื่อ (2553, หน้า 96-97) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องขนมสาเล่เมืองสุพรรณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรฉบับร่าง ซึ่งองค์ประกอบ ของหลักสูตรประกอบด้วย ความเป็นมา หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขอบข่ายเนื้อหา สาระ ระยะเวลาในการฝึกอบรม การจัดกิจกรรม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การวัดผล ประเมินผล และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสอดคล้องและเหมาะสม

2. ผลการใช้หลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า

2.1 นักเรียนมีสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทย บ้านบ่อกรู หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาสาระที่เรียนเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน มีวิทยากรที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นผู้ร่วมในการเรียนการสอนในบางกิจกรรม และนักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงร่วมกับเพื่อน ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เรื่อง ฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรูมากขึ้น และรู้จัก แก้ปัญหาและรู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิภา เพชรสม (2542, หน้า 145-146) เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้อยู่โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือรูปแบบการเรียนการสอนที่นำเอาเนื้อหาสาระและวิธีการสอนของภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน วิธีการสอนของภูมิปัญญา

ท้องถิ่น ได้แก่ 1) การเล่าเรื่อง การบอก การเทศน์ 2) การให้ปฏิบัติจริง 3) การให้ทำเลียนแบบ 4) การให้ลองผิดลองถูก 5) การให้ศึกษาด้วยตนเอง 6) การสอนแบบกลุ่ม ซึ่งมีรูปแบบการนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้มี 2 รูปแบบ คือ 1) การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นบนฐานของชุมชน 2) การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นบนฐาน ของโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณิชชารีย์ บวรไชยอนันต์ (2555, หน้า 77-79) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำลอดช่องไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้หลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่นและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ประไพ มะลิเสื่อ (2553, หน้า 96-97) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องขนม สาลี่เมืองสุพรรณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้เรื่อง ขนมสาลี่เมืองสุพรรณ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการทำกล้วยฉาบแก้วส อยู่ในระดับดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ เป็นการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นให้นักเรียน เกิดทักษะกระบวนการในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการเลือกใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการ แก้ไขปัญหา กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนในเรื่องที่แปลก ใหม่ท้าทายความสามารถของนักเรียน ถึงแม้ว่าจะมีการประกอบอาชีพเสริมในท้องถิ่นแล้วก็ตาม นักเรียนเพียงแคเคยเห็น แต่ไม่เคยรู้ว่าขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร และไม่เคยลงมือปฏิบัติกิจกรรม นี้มาก่อนจึงทำให้เป็นที่น่าสนใจ นักเรียนจึงเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น และเอาใจใส่ นอกจากนี้มี เพื่อนและครูเป็นผู้ติดตามผลงานและช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่องและชื่นชมผลงาน ซึ่งก่อให้เกิด บรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้ จึงทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน และเข้าใจการทำงาน ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มาลินี จุฑะรพ (2537, หน้า 133) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนเพื่อให้เกิดทักษะควรดำเนินการให้ครบ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นให้ความรู้ ในการฝึกทักษะเรื่องใดก็ตาม ผู้ฝึกจะต้องให้ความรู้ที่ทักษะที่จะฝึกนั้นมีขั้นตอนอย่างไร อาจใช้วิธีการบรรยาย สาธิต ให้ชม วิดีทัศน์ ฉายสไลด์ประกอบคำบรรยาย หรือฉายภาพยนตร์ประกอบคำบรรยาย 2) ขั้นให้ลงมือ ปฏิบัติ ในการฝึกทักษะจะต้องให้ทั้งความรู้และให้ลงมือปฏิบัติจริง ๆ เพื่อให้เกิดความถูกต้องและ ยืนยันว่าปฏิบัติจริงได้ 3) ขั้นให้ทดสอบความถูกต้องรวดเร็ว ในการฝึกทักษะที่ดีจะต้องมี การทดสอบว่าทำได้ถูกต้องและรวดเร็วเพียงใด ผู้รับการฝึกทักษะมีความมั่นใจและสามารถปฏิบัติ ทักษะดังกล่าวได้โดยอัตโนมัติหรือไม่เพียงใด ถ้าทำได้ครบทั้ง 3 ขั้นตอน ก็เป็นที่ยืนยันได้ว่าบุคคล นั้นเกิดทักษะแล้ว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บานเย็น แก้วศรีสุข (2553, หน้า 131-132) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารจากกล้วย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนตาม

หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารจากกล้วยที่พัฒนาขึ้นมีทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจรงค์ เจริญสุข (2554, หน้า 112-114) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง เบอร์เกอร์เมี่ยงตะวัน รายวิชาขนมอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะในการทำเบอร์เกอร์เมี่ยงตะวัน อยู่ในระดับมาก

2.3 นักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบแก๊สจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ตรงตามความต้องการของนักเรียน การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ เน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ ทำให้นักเรียนสามารถมีทักษะการทำกล้วยฉาบ และสามารถสร้างสรรค์ผลงานการทำกล้วยฉาบจนเกิดความภูมิใจกับผลงานและความสำเร็จของตนเอง เกิดประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสุขกับการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติในเชิงบวกต่อหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เวป, เมทา, และ จอร์แดน (Webb, Metha, & Jordan, 2003, p. 148) ได้กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดี ควรต้องคำนึงถึงปรัชญาของโลก ของประเทศ และค่านิยมต่างๆ ความต้องการของสังคม และเป้าหมายของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งปรัชญาของโลกที่เป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา ได้แก่ 1) การเรียนรู้ของจริงต่างๆ ที่อยู่ในโลกและสิ่งแวดล้อมรอบตัวโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า 2) การเรียนรู้ศาสตร์ต่างๆ 3) การเรียนรู้ในเรื่องของความดี ความสวยงาม ค่านิยม โดยมาผสมผสานกับ Educational Domains เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่พึงประสงค์ อันได้แก่ 1) Cognitive Domain : มุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทางด้านความรู้ และสติปัญญา 2) Affective Domain : มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดี เกิดความรักในสิ่งที่ได้เรียนรู้และการเรียนรู้ และ 3) Psychomotor Domain : มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะ ความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ได้เรียนรู้ นอกจากนี้ยังผลการวิจัยของ น้ำค้าง แอสมจิตต์ (2554, หน้า 139-140) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร เรื่อง การทำคุกกี้ธัญพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสงวนหญิง ผลการวิจัยพบว่า เจตคติที่มีต่อหลักสูตร เรื่อง การทำคุกกี้ธัญพืช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภวรรณ เฟื่องฟู (2555, หน้า 132-133) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การทำน้ำมันมะพร้าวผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรฝึกทักษะการปฏิบัติโดยเน้นให้นักเรียนมีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน

1.2 ครูผู้สอนควรแนะนำเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสมในการปฏิบัติการทำกล้วยฉาบ

1.3 หากเกิดปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานของนักเรียน ครูควรให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน หากนักเรียนแก้ปัญหาไม่ได้ครูจึงเข้ามาแนะนำวิธีการแก้ปัญหาให้นักเรียน

1.4 ครูควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้นักเรียนได้ศึกษาเพื่อปฏิบัติกิจกรรมการทำกล้วยฉาบได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.5 ครูควรแนะนำเทคนิคการประยุกต์วิธีการทำกล้วยฉาบเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำอาหาร เช่นในการผ่านกล้วยเป็นชั้น ก็สอนให้ผ่านในรูปแบบต่างๆ ได้แก่การผ่านเป็นแผ่นรูปวงกลม รูปแผ่นสี่เหลี่ยม เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นหลักสูตรเพื่อสอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับท้องถิ่น

2.2 ควรมีการทดลองใช้หลักสูตร เรื่อง กล้วยฉาบเก๋ารสจากภูมิปัญญาไทยบ้านบ่อกรู โดยการเพิ่มตัวแปรในการวิจัย เช่น การศึกษาทักษะการแก้ปัญหา การศึกษาทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการศึกษาจิตสำนึกรักท้องถิ่น เป็นต้น

2.3 ควรนำเรื่องการทำกล้วยฉาบไปทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี